

Kronika – *Cronicle*

Zomrel Pavel Hell, nestor poľovníctva na Slovensku

V utorok 11. augusta zomrel vo veku nedožitých 79. rokov nestor poľovníctva na Slovensku, vysokoškolský pedagóg doc. Ing. Pavel Hell, CSc. Medzinárodná vedecká aj laická verejnosť ho uznávala ako vedca, pedagóga, autora mnohých odborných kníh, článkov a publikácií.

Doc. Pavel Hell sa narodil 15. decembra 1930. v Prešove v rodine daňového úradníka. Ľudovú školu vychodil v Prešove a v Spišskej Novej Vsi, gymnázium v Trenčíne. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach, neskôr na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, kde v roku 1954 bol promovany. Pokračoval v postgraduálnom štúdiu na Prírodovedeckej fakulte Komenského univerzity v Bratislave. Tu vypracoval a obhájil dizertačnú kandidátsku prácu v roku 1968. V roku 1980 sa na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre habilitoval na docenta pre odbor Špeciálna zootechnika – poľovníctvo. V roku 1998 sa stal hosťujúcim profesorom na Lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene.

Po skončení vysokoškolského štúdia bol asistentom na katedre zoológie Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Tu v roku 1959 prešiel pracovať na Katedru poľnohospodárskej praxe kde pracoval až do roku 1969, kedy nastúpil ako vedecký pracovník do Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene. V roku 1975 sa stal vedúcim oddelenia poľovníctva. V tomto ústave bol postupne samostatným a nakoniec vedúcim vedeckým pracovníkom. Súbežne od roku 1986 pracoval na skrátenej úväzok ako vedúci oddelenia biológie a chovu poľovnej zveri vo Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Nitre. V roku 1994 odchádza do dôchodku. Týmto však jeho pracovné aktivity nekončia. V rokoch 1994 až 2000 pracoval na skrátenej úväzok ako vedúci oddelenia biológie a chovu zveri vo Výskumnom ústave živočíšnej

výroby v Nitre a od roku 1997 v Lesníckom výskumnom ústave Zvolen ako vedúci vedecký pracovník. V rokoch 2001 – 2004 pôsobil taktiež ako vedúci vedecký pracovník vo Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Nitre (oddelenie biológie a chovu zveri) a od roku 2005 v Stredoeurópskom inštitúte ekológie zveri. Ako hosťujúci profesor prednášal časť predmetov na Katedre poľovníctva a ochrany lesov Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene.

Vedecký profil bol mimoriadne široký. Významnou mierou prispel k poznaniu biológie, etológie, hospodárskemu využitiu a ochrane takmer všetkých druhov poľovnej zveri. Uverejnil veľmi veľké množstvo pôvodných vedeckých a odborných prác, ktoré nemá obdobu v doterajšej poľovníckej literatúre. Veľmi významné sú jeho monografie a knižné publikácie. Nemožno nespomenúť jeho aktívnu činnosť v rámci mnohých redakčných rád. Bol spoluzakladateľom nášho poľovníckeho periodika *Folia venatoria*. Od roku 1972 až do smrti bol jeho vedeckým redaktorom a zostavovateľom. Bol členom redakčnej rady časopisu *Poľovníctvo a rybárstvo*. Taktiež bol členom redakčnej rady *European Journal of Wildlife Management*. Významná bola aj jeho pedagogická činnosť, a to jednak na bývalej Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre ako aj na terajšej Technickej univerzite vo Zvolene. Nie menej aktívne vykonával ako funkcionár Slovenského poľovníckeho zväzu, ktorého členom bol od roku 1950. Bol predseda poľovníckej komisie Slovenského poľovníckeho zväzu a predseda Slovenskej komisie pre hodnotenie trofejí atď. Doc. Hell sa aktívne zúčastňoval mnohých celoštátnych a medzinárodných konferencií, kde vystupoval mimoriadne aktívne.

Činnosť doc. P. Hell v prospech poľovníctva sa už v minulosti mnohokrát veľmi pozitívne zhodnotila a ocenila. Pri jeho päťdesiatich narodeninách

uverejnilo Poľovníctvo a rybárstvo (BAKOŠ 1981) a Folia venatoria (SABADOŠ 1981) zhodnotenie jeho činnosti. Obdobne tomu bolo pri jeho šesťdesiatinách (PAULENKA 1990) a sedemdesiatinách (NOVOTNÝ 2000, 2001, SLAMEČKA 2000, 2001) a sedemdesiatichpiatiach rokoch (KONÓPKA 2005). V roku 2002 uverejnil ornitologický časopis Tichodroma kompletnú bibliografiu doc. Ing. Pavla Hella, CSc. (MATOUŠEK 2002).

Ako sme už uviedli doc. P. Hell sa v poslednom desaťročí aktívne zúčastňoval na vedecko-výskumných a pedagogických aktivitách štyroch organizácií: Lesnícky výskumný ústav Zvolen, Výskumný ústav živočíšnej výroby v Nitre, Technickej univerzity vo Zvolene a Stredoeurópskeho inštitútu ekológie zveri v Nitre. Medzi najvýznamnejšie vedecko-technické projekty, ktoré riešil v Lesníckom výskumnom ústave Zvolen patrili: Výskum veľkopoľného ekologického manažmentu hlavných a chránených druhov zveri v poľovných oblastiach a lokalitách a ochrana jej genofondu (2002) a Optimalizácia manažmentu a biotopu raticovej zveri na Slovensku (2005). Medzi najvýznamnejšie knižné publikácie, ktoré vyšli po roku 2000 patria:

- Vlk v slovenských Karpatoch vo svete (2001).
- Rys a divá mačka v slovenských Karpatoch a vo svete (2004).
- Diviacia zver, biológia, chov a lov (2005).
- Nová príručka poľovníka (2002 a 2. vydanie 2004).

- Veľkopoľné ekologické obhospodarovanie zveri v rámci poľovných oblastí a lokalít (2004).
- Encyklopédia poľovníctva (2004).
- Ďalej to boli skriptá, ktoré vydala Technická univerzita vo Zvolene:
- Základy rastlinnej výroby (2005).
- Fyziológia a výživa zveri (2005).
- Veterinárna starostlivosť o zver (2001, 2. vydanie 2003).
- Manažment poľovníctva (2001).
- Špeciálny chov zveri 2. vydanie (2005).

Vykonával funkciu predsedu Sekcie trvalo udržateľného manažmentu zveri v rámci Odboru lesníctva Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied. Bol predsedom medzinárodnej Komisie pre veľké šelmy (poradný orgán MP SR a MŽP SR) člen Slovenskej hodnotiteľskej komisie trofejí poľovnej zveri a poľovníckej komisie Slovenského poľovníckeho zväzu. Taktiež bol prednášateľom a skúšajúcim komisárom Slovenského poľovníckeho zväzu.

Ani tento výpočet poľovníckych činností nie je úplný a bolo by ho možné rozšíriť o ďalšie aktivity. Podrobné zhodnotenie jeho činnosti bude uverejnené v poľovníckom zborníku Folia venatoria.

Češť jeho pamiatke.

Jozef KONÓPKA
Národné lesnícke centrum
T. G. Masaryka 22
SK – 960 92 Zvolen